

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LVIII

"Gazeta" iese în fiecare zi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumără la toate oficiile poștale din țară și din afară și la dd. colecțori.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 etajul I:
pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu duai în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a. s'au 15 bani. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Redacțiunea, Administrațiunea, și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se returnează.
INSERATE se primesc la Administrațiunea în Brașov și la următoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Dukes, Hammerstr. 10; Budol. Moser, A. Oppelits; în München: Anton Oppelits; J. Demmer; în Budapesta: A. V. Sildberger, Eckstein Bernat; în București: Agence Havas. Succursale de România; în Hamburg: Karoys & Lösmann.
Prețul inserțiunilor: o serie armonioasă pe o coloană 6 cr. și 50 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifa și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o serie 10 cr. sau 30 bani.

Nr. 221. Brașov, Joi, 5 (17) Octomvrie 1895.

Nou abonament

la
GAZETA TRANSILVANIEI
Cu 1 Octomvrie 1895 st. v.

Se deschis nou abonament la care invităm pe toți amicii și prietenii noștri.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:	
pe un an	12 fl.
pe șase luni	6 fl.
pe trei luni	3 fl.
Pentru România și străinătate:	
pe un an	40 franci
pe șase luni	20 "
pe trei luni	10 "

Abonarea se poate face mai ușor prin mandate poștale.

Administrațiunea
"Gazetei Transilvaniei".

Demonstrațiunile în Agram.

Scirile cele mai nouă, ce sosesc din capitala Croației, vorbesc de înalte demonstrațiuni aci în contra stégurilor unguresci, aci în contra stégului sârbesc, ce s'a arborat în turnul bisericeii sârbesci.

Eri, în 15 l. c., Majestatea Sa a vizitat biserica sârbescă. Se vede, că cu ocaziunea acăsta erășî a fost scos stindartul sârbesc, pe care-l retrăseseră în ziua dintâi, după demonstrațiunile de pe strade. Până ce monarhul a fost în biserică, nu s'a întemplat nimic.

Indată ce s'a depărtat însă, demonstrații croați au năvălit asupra bisericeii sârbesci și, între strigări de „dolu srpska zastava“, au aruncat cu petrii spărgând toate ferestrele bisericeii și bombardând mai ales stégul sârbesc.

După o jumătate de oră, au sosit gendarmii cu baionetele pe pușcă și au împrăștiat mulțimea. O foia unгурescă raporteză, că Sârbii ar fi primit pe gendarmii cu strigări de „eljen“, ceea ce poate fi însă și numai o născocire „patriotică.“

Este trist, că între Croați și Sârbii domnesce o așa mare ură, încât cei dintâi n'au vrut să tolereze, ca Sârbii să se folosescă de stindartul lor național cu acăsta festivă ocaziune.

Aceeași foia unгурescă caracterizează situațiunea scriind: „Precum au început Croații demonstrațiunile, așa le continuă. Stégul maghiar l'au tērit deja în tină, astăzi i-a venit rândul stégului sârbesc, care Croaților tocmai așa nu le place, cum nu le place stégul maghiar.“

Nu puțină senzațiune a produs în cercurile politice din Pesta și faptul, că pe cât de puține erau stégurile unguresci, pe atât de multe erau stégurile negre-galbene. Chiar Majestatea Sa s'fi observat în limba germană; „vād foarte multe stéguri negre-galbene“. Ei, ori cum s'ar lua lucrul, dēr și acăsta este o demonstrațiune.

Mai departe i-a supērat pe Ungurii și împrejurarea, că monarhul a dat răspunsurile în limba germană. De ce nu în limba maghiară? se întrebă ei supērați.

Aceste și altele, ce se subsumează sub cuvintele „demonstrațiuni croate“, tac, ca foile maghiare, cari vorbesc mai independent, s'prezente situațiunea în nisce colorii, ce nu armoniează nici-decum cu raporturile optimiste ale pressei oficiōse. Așa scrie „Magyarország“.

„Sunt în adevēr regretabile aceste întâmplări, căroră nu li-a putut pune stavilă genialul nostru Banffy și Banul croat. Aceste întâmplări pot s' dovedescă acum, pe ce picioare slabe este aședată puterea noastră publică în Agram, decă din minut în minut pōte s' isbucnescă acolo flacăra urei neînfrēnate.“

Monarhul la Agram.

Despre petrecerea Majestății Sale în capitala Croației, aducem următoarele amēnunte:

Luni dimineța la 9 ore a sosit trenul curții în gara din Agram. Majestatea Sa era însoțit de contele Khuen-Hedervary, care îi mersese înainte până la Lepovina, apoi de ministru-președinte Banffy etc. Primarului care îl salută la gară, îi răspunde Monarhul, că se interesază călduros de progresul cultural al regatului Croato-Slavon, și că cu mare bucurie vine să asiste la inaugurarea câtor-va nouē institute de cultură.

La intrarea în oraș, trăsura Monarhului fū condusă de un banderiu strălucit. La gară formau cordon tinerii universitari îmbrăcați în gală, precum și socoliștii (reuniunile gimnastice croate) în uniformă cu cămăși roșii și cu săbii.

Studentii ca și gimnasticii, traseră săbiile între strigări de „zivio“, când zăriră pe Majestatea Sa. În sunetul clopotelor convoiul traversă stradele principale. Aprōpe de piēta academiei era ridicată o mare și prea frumoșă pōrtă de triumf, pe care se cetea inscripția: „Dobro dosao“ (bine ai venit) și „Zivio Kralj Franjo Iosip I!“

De aici merse convoiul peste piēta Zrinyi și Iellacici. Tōte casele erau împodobite cu verdētă, covōră și tricoloră croate, ēr numeroșe clădiri erau împodobite cu stéguri negre-galbene. Tricolorul unгурesc se vedea numai rar pe câte-va clădiri ale „oficiilor comune.“ Pe locuința arhiducelui Leopold Salvator era arborat stégul casei de Austria roșu-alb-roșu, și fațada casei era împodobită cu-o mulțime de stéguri croate și negre-galbene, între cari nici unul unгурesc. Piēta Iellacici era formal acoperită de stéguri și stegulețe tricolore croate (roșu-verde-albatru). Înaintea palatului Banului, unde a desoins Majestatea Sa, și din vērful căruia fāl-făia un stég mare negru-galben și la stānga și drēpta tricolorul croat și unгурesc, era aședată o companie de onōre și gardă civică (croată) dela Varașdin. Aici așteptau toți deunitarii preoțesci, civili și militari, și uniformele generalilor și oficerilor garnisōnei se amestecau cu talarele preoțesci și costumele de gală naționale. Intre numeroșele deputațiuni a fost și una a Budapestei, apoi deputațiuni bosniace și

herțegovinene în îmbrăcăminte lor orientală etc.

În sunetele clopotelor și strigătelor de „Zivio“ ale imensei mulțimi, monarhul sosi înaintea palatului Banului; trecū în revistă compania și garda civică de onōre și primi defilarea strălucitului banderiu croat, apoi intră cu adjutantul său contele Paar în apartamentele sale.

La 10 ore a fost primirea deputațiunilor, ēr la 2 ore p. m. se începū festivitătatea aședării ultimei petrii la noua clădire a teatrului național și la clădirile școlii reale și a conservatorului reuniunii de musică.

Demonstrațiunile. La marea trafică a fost arborat stégul și emblema unгурescă. 200 de juriști c'o mare mulțime cerură depărtarea acestor embleme. Spre a evita scandalul, traficantul le și îndepărtă. La gară poporașiunea cerū asemenea s' se depărteze emblema unгурescă, ceea ce se și întemplă.

La arcul cel mare de triumf era asemenea arborat un stindard unгурesc. Mai mulți studenți universitari s'au dus s'el ia jos. Unul cu numele Vladimir Frank s'a urcat pe arc și l'a rupt jos. Poliția n'a putut s' impedeze acăsta. Mai târziu se dice, că amployații unğuri erășî au aședat pe un arc un stég unгурesc. Raportorii unğuri se plāng, că nu s'au vēdūt în tot Agramul decăt 2—3 stéguri unğuresci pe la oficiile comune.

Pe biserica sârbescă era un stég sârbesc. Si contra acestuia a demonstrat mulțimea. Asemenea și contra stégului dela „Srbska Banka“. Aici făcēndu-se opoșițiă, mulțimea a bombardat localul cu petri. Poliția a vrut s' aresteze pe studenții, cari erau în capul demonstrațiunei, dēr poporașiunea i-a eliberat earășî. Nu s'au astēmparat demonstrații până ce nu s'au depărtat și aceste stéguri.

CRONICA POLITICĂ.

4 (16) Octomvrie.

Am fost amintit ieri despre visita prințului Lobanoff, ministrul de esterne rusesco, în Berlin, și despre aceea, că el

FOILETONUL „GAZ TRANS.“

Codul penal rusesc.

(Din Rusia celor doi Alexandri din urmă.)
(Fine)

Funcționarii din Petersburg mai dic, că „primejdiosii și desperații“ esilați politici ar fi atacați vardele cu revolvere, așa că acelea au fost sinite s' useze de glont și baionetă.

Se vede, că esilații au ajuns la revolvere în același mod miraculos ca și la tipografia. Ori-cine cunoșce cât de-cât temnițele și judecătoriile rusesci, șoie, că condamnații, înainte de-a fi duși în celulele lor, sunt supuși unei visitațiuni corporale, care se repetă mai riguros înainte de-a fi duși înaintea judecătoriei. Este cu neputință și de neoređut, că s'ar fi permis la prizonierii politici „periculoși și desperați“ s' intre cu revolvere în celulele lor; și mai de neoređut este, că li-s'ar fi permis s' pōrte arme așa de periculoșe cu sine, când sunt duși înaintea judecătorilor, ca s' fi osēndiți. Polițiștii ruși pot fi proști,

dēr chiar așa de proști tot nu suut, ca s' aducă prizonierii „periculoși și desperați“ cu busunarele pline de revolvere.

Intreaga poveste pōrtă timbrul unei invențiuni stupide, pusă la cale pentru de-a acoperi adevēratele întâmplări, pentru de-a duce în rătăcire pe cetitorul, care nu e familiarizat cu împrejurările vieții esilaților. Măcelărirea din Iakutsk n'a fost rezultatul descoperirii unei tipografii „nihiliste“, nu al unui atac întreprins de omenii „desperați și periculoși“ asupra pāzitorilor lor, — a fost rezultatul direct al prostiei și brutalității oficiōse, rezultatul indirect al unei porunci crudele și lipsite de necesitate, dată de guvernorul provinciei Iakutsk, generalul Ostașkin. Acest oficer voia s' trimită 20—30 de esilați pe cale *administrativă**) în regiunile arctice fără aprovizionament potrivit și în grupe așa de mari, că trebuiau s' mōră de fōme, neputēndu-și căștiga în acele regiuni cele de lipsă pentru nutre-mēnt.

Eu cunosc regiunea asta din temelie.

*) A se vedē §. 252 din codicele penal rusesc.

Am călătorit prin ea în săni trase de oăni în ierna anului 1867/68, și-mi aduc aminte, că în decursul unei săptămāni întregi termometrul meu a arătat 40 până în 50 grade Fahrenheit sub nulă. Și în sēlbătă-cimea asta arctică, pe care abia am stăbătut'o pe lângă cele mai mari încordări, voia generalul Ostașkin s' trimită 20—30 de esilați politici — între aceștia și două-trei fete tinere — fără mijloce de trai și în grupe așa de mari, încāt sēlbătocii surugii iakuți nu i-ar fi putut nici provedē cu de-ale nutre-mēntului, dēr nici duce mai departe. Când se adreseră esilații către guvernorul Ostașkin cu respectuoșă rugare, s'el trimită la locul destinat în modul usitat până atunci, adecă câte doi, și proveduți cu merinde și cu cele de lipsă, guvernorul se supēră. El porunci unei companii de cazaci s' mērgă la casa, unde așteptau petenții, și s'el aducă la polițiă. Cazacii încercară s' scōtă pe esilații năcōjiți, întēpāndu-i cu baionetele și lovindu-i cu paturile puștilor. Numai puținii, cari n'aveau prioepere pentru astfel de rezoluțiuni la rugarea lor, s'au opus. Și apoi urmă măce-

lărirea desorisă de „Times“. Șese dintre „politici“ fură omoriți, între aceștia și o fată tēneră, pe care o strāpunseră cu baioneta; nouă au fost răniți grav și toți ceilalți bātuți crāncen.

Intr'un prim articol, care tracteză despre acest eveniment, „Times“ pune întrebările îndreptățite: „E cū puțință ore s' se întemple astfel da lucruri cu șiroa Țarului, care trece de om uman? Așa s' fi el de orbit de doctrinele absolutismului, încāt iniua lui s' nu se misce în fața acestor întâmplări? Acum i-s'ar da cel mai potrivit privilegiu de-a delătura odată pentru tot-dēuna astfel de scene și un astfel de sistem, care numai dejosesc guvernul și religia lui.“

Astfel de mijloce nu suprimă, ele înverșurēză și măresc rēul, în contra căruia sunt îndreptate.

Cei rēmași în viață ajunseră înaintea tribunalului militar, acușati, că s'au opus autorităților publice, și condamnați fără s' li-se concēdă vr'un apērator. Pe trei li spāndurără; pe patru-spre-dece, între aceștia și patru femei, li condamnără la muncă

și-a prelungit în momentul din urmă timpul de petrecere în capitala Germaniei. Cancelarul german prințul *Hohenlohe*, precum și ceilalți demnitari germani se întrecură în a-i face ministrului rusesc toate onorurile. Și de și se ținură consultări mai lungi și se arangiară prânzuri și seerate. Este remarcabil, că ambasadorul engles a lipsit dela dineul dat de *Hohenlohe*. Ziarul german „*Börsenzeitung*“ dice, că relațiile dintre Rusia și Germania, acute mai înainte, au luat un caracter mai intim, și incidentele din Orient vor fi privite de acum înainte cu ochi mai puțin pesimiști. Franciei de sigur nu-i convine această apropiare, și Anglia deja a început a lamenta asupra ei. *Lobanoff* a plecat așdă diminețd spre Petersburg.

După scirile sosite în Londra, în *Asia mică* a erupt o revoluție generală contra autorităților turcesci. Amănunte acuma încă nu sunt cunoscute.

Un articol de fond, publicat în ziarul curței bulgare „*Bulgarië*“, ia poziția pe față contra triplei alianțe, și în special contra *Austro-Ungariei*. În amintitul articol se spune, că monarchia voesce numai să exploateze Bulgaria, despre ceea-ce dovedesce și atitudinea luată cu ocaziunea încheierii convenției comerciale. Tot același ziar confirmă scirea publicată de ziarul rusesc „*Noworosiskij Telegraph*“, că *rentul rusofil* devine în Bulgaria din și în și mai puternic, și că principele *Ferdinand* nu poate întreprinde nimic contra acestui curent.

Ziarul „*Kölnische Zeitung*“ primesc de din *Constantinopol* o depeșă, în care se spune, că *Pörta* a fost încunoscimțată despre faptul grav, că două panțerate de războiu englese au bombardat și nimicit orașul turcesc *Zabara* de pe peninsula *Katas*. Se dice, că Anglia voesce să-și exercite câți-va ani protectoratul asupra insulei turcesci *Bahrein*, de lângă țărmul ostic al *Arabiei*, deore-ce numita insulă e de mare însemnătate pentru pescuitul de perle. Orașul *Zabara* zace în apropierea acestei insule. Motivul nemijlocit la procederea Angliei este încă necunoscut. Ziarele englese afirmă, că ele nu știu nimic de acea bombardare și poate să fiă ceva neînțelegere în lucru.

Masa studenților români din Sibiu.

Sibiu, 15 Octomvre n. 1895.

Ați amintit cu altă ocaziune. că direcțiunea institutului de credit și economii „*Albina*“ din Sibiu a luat hotărârea, de-a providé cu prânț gratuit nu mai puțin ca

50 de elevi români aflători la școlile secundare din Sibiu.

Acastă hotărâre s'a și tradus în faptă cu începutul zilei de 1 Octomvre n. c. În edificiul institutului „*Albina*“ s'a deschis masa gratuită pentru 50 studenți români dintre cei mai harnici și mai buni, cari vor avé aior prânțul regulat. Cu privilegierea pentru purtarea corectă a menagiului s'au angajat damele române din Sibiu, în frunte cu d-na *Maria Cosma*, presidenta Reuniunii femeilor române din Sibiu, împreună cu toate membrele Reuniunii, dómne și domnișóre.

Faptul își are importanța sa deosebită atât din punct de vedere umanitar, cât și mai ales national și social. Este o bine-facere din cele mai mari pentru acești tineri români întrunirea lor la o masă comună zilnică, după ce, respirați fiind pe la diferitele institute străine din Sibiu, nu aveau până acum nici un centru comun de convenire. La masa comună a lor vor avé ocaziune nu numai de-a strînge mai tare legăturile între ei, ci de a-și însuși tofdeodată, fiă măcar și numai în parte, acele condițiuni ale creșterii nationale, pe cari la institutele străine e cu neputință de-a și le însuși.

Inaugurarea noiei mese a studenților români s'a făcut Dumineca trecută în prezența unui numeros și distins public român din Sibiu. Dl protopresbiter *Papiu* făcú obicinuitul serviciu divin, după care dl *Ioan Hannia*, ca president al Direcțiunei „*Albinei*“ rosti discursul de inaugurare, în care accentuă între altele, că la inițiativa dlui director al „*Albinei*“, *Partenie Cosma*, consiliul administrativ al acestui institut a hotărît să lărgescă edificiul institutului, pentru ca să se pótă institui aici o masă pentru 50 studenți români de la școlile medii din Sibiu, cărora să li se dea prânțul gratuit. În același timp d-na *Maria Cosma* a stărunit pe lângă membrele Reuniunii, cari cu amabilitate s'au angajat cu supraveghierea menagiului.

Intr'altelê dise dl *Hannia* în discursul său:

„Institutul nostru „*Albina*“ și-a cucerit teren, și-a câștigat încredere nu numai locală și în patria noastră mai restrânsă. dér departe preste frontierele ei. Institutul „*Albina*“ nu numai a ajuns, dér a întrecut multe alte institute de asemenea categorie cu mult mai vechi, și rivaliséză cu institute de primul rang în patrie. ba putem dice în monarchie. Tóte acestea cu ajutorul lui *Dumneșeu*, dela care vine „tótă darea cea bună și tot darul“, dér pe lângă acésta și prin solertia și prin înțelepciunea *Albierei* originale în conducerea afacerilor institutului. Multe sunt bunătățile. ce din an în an tot mai cu îmbelsugare s'au revărsat asupra societății din partea institutului „*Albina*“; lung și prețios este lanțul lor; ér astădă, dómnelor și domnilor, avem fericierea de a asista la sêrbătorirea încă a unei mari și pe la noi până acum ne mai pomenite bunătăți, de a fi martori fâuririi încă a unei verigi de aur la lanțul cel lung“.

In fine, adresându-se cătră tinerii studenți, admiși a-se împărtași de beneficiul prânțului gratuit, le dise, că prețul, ce se pretinde dela ei în schimb, nu este, decât o depunere de capital moral, spre a fructifica în tolosul și spre binele lor propriu. Sê se străduescă dér a deveni creștini buni, ómeni de omenia și membri folositori societății în genere, ér cu deosebire societății și nêmului românesc.

Vorbi apoi *Preacuvioșia Sa* părintele archimandrit *Pușcariu*, îndemnând tinerimea la recunoștința față cu binefăcătorii săi.

Acése discursuri au fost întrerupte de repețite urări de „să trăiască“.

Mă mir, cum nu se sfiesce raportorul fôiei române cotidiene de aici, de a se acăța și de aceste discursuri, numai și numai ca să pótă lovi în persóne!

În total serbarea a fost frumoasă și corespunștore importantei ei. Primul serviciu la masa la făcut d-na *Bădilă*, vicepresidenta Reuniunii femeilor române, însoțită de mai multe domnișóre, între cari drele *Cosma*, *Aurelia Moga*, *Maria Benția*, *Borcia*, *Adamovici*, cari tóte purtau un șurț de bucătăriă și erau cu capul descoperit.

Românii Sibieni, și cred că toți Românii de bine, vor întâmpina cu bucuria acest generos fapt, cu care direcțiunea „*Albina*“ a surprins publicul român.

X.

România agricolă.

IV. Causale stărei desolate de astădă.
(Urmare).

Vorbind în cestiune cu diferiți domni proprietari, ei au recunoscut, că vèd și cunosc și ei pericolul cel mare, ce-i amenință din partea arândașilor, prin concurența inegală și prin devastarea moșiilor lor, pe cari li-le vor slei cu totul nu peste multă vreme, dér nu au ce face, căci este fôrte greu să lupți singur.

Unii au încercat să facă o cultură mai sistematică și mai bună, decât arândașii, și au făcut și órecari îmbunătățiri pe moșiile lor, ca prin aceea să se impună, dér un plătit scump încercarea lor — s'au ruinat și li-s'au vëndut moșiile, séu, în cazul cel mai nevinovat, au trebuit să le dea și dênșii în arândă, căci nu-și mai găsiau socotela! Și totuși n'ar fi atât de greu de rezolvat cestiunea: de a întări comuna rurală, de-a scăpa pe proprietari și țeranii de-o concurență inegală artificială, prin împedecarea formării de asociațiuni și syndicate de arândași, și prin împedecarea concentrării de mai multe moși marî într'o singură mână, cu deosebire însă prin impunerea de dări și restricțiuni arândașilor în favorul ridicării culturai și înzestrării moșiilor.

Se dice însă din contră, și se publică în tóte foile, că cultura țerii a progresat, producțiunea și esportul de cereale a sporit enorm, și sporresce din an în an, că arândile și valórea pământului au crescut enorm din ceea ce era înainte, și deci din tóte ce s'ar dice despre stagnațiunea țeranului și a agriculturii țerei, nu este nimic adevărat.

Că producțiunea și esportul de cereale ale țerii în general au sporit enorm și au ajuns pôte la apogeu, aceea este adevărat. Numai să nu întrebăm cum și de unde! Arânda moșiilor éráși a putut cresce ușor, a-se îndoi și întrei, când noul arândaș în loc de 6—700 pog. arătură, ce se cultiva înainte, a spart el singur la tot atâtea sute de pogóne de țelină din nou, și numai grâu pune ađi peste 1000—2000 de pogóne. Că s'au devastat păduri, pășuni și fênațe, și s'au prefăcut tóte în țerină, pentru a-le pôte stórce de fôrțele lor productive câți-va ani, acésta nu e progres. Arândașul a putut urca și îndoi chiar arânda moșiei, ne-având decât a lua câteva sute de pogóne de țelină ori să defrișeze și islăzuescă din pădure, ér țeranilor să le urce cu atât mai mult condițiunile învoelilor, tacsele de pășunit pentru vite, și pentru pământul ce li-l dedea în parte de lucrat în dijmă, lucru ce el putea face fôrte ușor, căci nu-l împedea nici un articol din contractul încheiat cu proprietarul, nici dispoziții din partea guvernului, și el tot nu era în deficit.

De aceea se explică, că impunerea unei fonciere de 20% proprietarilor absentisți din țeră, cari trăesc în permanență în streinătate, la Paris etc., n'a avut nici un rezultat practic. Statul n'a înduplecat pe nici unul din ei, de-a se întórce la moșiile lor din țeră, căci ei au urecat arânda moșiilor lor cu cele 20% și mai mult, și au găsit arândași, cari să le ia, ér arândașii le-au îngreunat țeranilor pășunatul, așa că în definitiv, tot țeranul a fost lovit și s'a răspuns prin o depreciare și reducere a numărului și valórei vitelor.

Óre decă în schimbul acelei legi, guvernul liberal ar fi impus moșiilor particulare unele restricțiuni în favorul menagiării și conservării substanței și culturai solului, și ar fi silit și pe proprietar, ca să pe arândaș, să contribue fiă-care la dotarea și înzestrarea moșiei, silindu-i să facă case și ecarete, n'ar fi avut alt rezultat? Cel puțin ei ar fi avut unde să ședă și în ce să locuiescă, și moșiile lor n'ar fi fost pustietăți și ruine, ce sunt astădă.

Că însărcinarea mai tare a proprietarilor și țeranilor a făcut pe aceștia inegali în lupta de existență și în concurența lor cu arândașii, ca un esemplu am puté cita cazul ce se petrece dincolo, la voi, în satele săsesci.

Acolo țeranii sași, deși sunt mai culti și mai bine disciplinați, deși au avut averi și gospodării sistematice cu pământuri mai bune din moși și strămoși, sunt mai buni cultivatori, decât Românii, și au mai multe societăți de ajutor mutual: totuși în lupta de existență și concurență zilnică, ei fiind mai împovărați, decât Românii, dau înapoi și perd din teren, ér Românii progreséză. Acest fenomen se pôte explica unic prin faptul, că Sașilor pentru a fi tot antemergători în cultură li-se cer prea multe daruri pentru biserica și școlă peste puterile lor și peste venitul moșiilor lor. Românul, care e mai puțin pretențios, progreséză.

Óre se nu fiă și la noi tot așa, și să se petrecă același lucru? Aci țeranul este frugal și nepretențios până la estrem, n'ai ce-i mai pretinde. A-i egala, ar fi singurul mijloc de a constrînge pe arândași, să contribue la ridicarea culturai și înzestrarea moșiilor.

Décă esportul de cereale vada prin aceea ceva înapoi, nu va fi mare pierdere pentru țeră, căci în schimb, țeranul se va hrăni mai bine, proprietarii și țeranii vor respira mai liber, se va ridica și îmbunătăți cultura de vite și, mai pe sus de tóte, se va mai face câte ceva pe moși și cu încetul aspectul țerii întregi se va schimba.

(Va urma.)

SCIRILE ZILEI.

4 (16) Octomvre.

Ministrul honveđilor are de gând să dispună, cum dice „Bud-Hir“, ca toți honveđii să servescă în activitate doi ani. Se știe, că până acuma serveau doi ani numai acei honveđi, cari se califoa pentru órecare șarge, ér grosul honveđimei, din lipsa mijlocelor financiare, era chiamat la serviciu cu o jumătate de an mai târziu, decât servea numai 1 1/2 ani.

—o—

„**Rabin germanisator.**“ Ziarele din *Budapesta* sunt foc și pară, că rabinul din *Gödöllö* cu numele *Iosif Klein* nu se folosese de loc de limba maghiară, și ține predici germane comunității jidane de acolo, care „cu trup cu suflet e maghiară.“ Luoru ne mai pomenit acesta în a doua patriă a jidanilor!

—o—

In atențiunea ofițierilor în rezervă. Se știe, că în fie-care an se ține așa numitul „*Hauptraport*“ al ofițierilor în rezervă. Cu acésta ocaziune până acum, ofițierii în rezervă aveau datorința de a induce tóte datele, privitoare la persóna lor, într'un conspect anumit. Acum însă ministrul de resbel în înțelegere cu ministrul de honveđi au dispus, ca rubricile din acele conspecte, cari se refer la ocupațiunea și venitul anual al fiă-cărui ofițier în rezervă, să fiă legalisate de respectivele autorități. Cei ce stau în serviciu de stat au să producă conspect legalisat de superiorii lor, ér cei privați, conspect legalisat de autoritățile administrative.

—o—

Tr. de V. L.

Piță de mașini internațională economică în Viena. Din 1 până inclusiv 14 Maiu 1896 se vor espune în Viena mașini din toată lumea, și aceasta mai ales pentru scopul de a-se examina invențiunile nou pe terenul acesta. Toți fabricanții de mașini sunt provocați, să concureze la amintita expozitie cu produsele lor tehnice. Până acum deja au promis concursul lor mai multe sute de fabrici din monarchia și străinătate, mai ales din Anglia și America.

—o—

Rabin suprem în Ungaria. La congresul rabinilor din Ungaria, ce s'a încputat ieri în Budapesta, rabinul din Seghedin, Dr. I. Löw, a făcut propunerea ca congresul să alege un „rabin suprem“ pentru întreaga Ungaria, chiar cum au făcut și rabini francezi, cari își au pe „Grand rabin“ cu reședința în Paris. Încă n'au sosit sciri pozitive, că ce s'a întâmplat după propunerea rabinului din Seghedin.

—o—

Avis pentru comercianți. Camera comercială din Brașov face cunoscut, că ministrul de comerț ung. a scris oferte pentru asigurarea materialului necesar de cărbuni de telegraf pentru anul viitor. Termenul înaintării ofertelor este până în 25 Octomvre a. c. Aceiași cameră încunoscă pe cei interesați, că până la 21 Octomvre c. se vor face livrerile de lemne pentru podurile de fier, ce se vor construi pe liniile ferate marginase Sepsi-Sân-Georgiu —Csik-Szereda și Csik-Szereda—Ghimeș.

—o—

Musica militară din loc va concerta de aici înainte în fiă-care Sâmbătă seară la hotel „Europa“. Inceputul la 7½ ore seara. Prețul 30 cr.

Congregațiunea comitatului Huniádóra,

ținută în 14 Octomv. n. c.

Deși puțin la număr, membrii români au stat și astă-dată la postul lor. Maghiarii încă au fost puțin și pe cât au putut sau ferit de puțini.

După nouă ore, fișpanul declară ședința deschisă. Înainte de toate s'a cetit răspunsul arhiducelui Iosif, la adresa de condolență, ce'i s'a trimis din partea reprezentanței comitatense. S'a luat la cunoștință.

A urmat apoi publicarea legilor sancționate și deliberarea asupra ordinațiunii ministeriale, prin care comitatul este îndrumat, ca până la finea anului curent să facă restaurarea.

Ziua alegerii funcționarilor administrativi, pe alți 6 ani, s'a pus pe 28 Decembrie st. n. a. c. S'a stabilit definitiv lista viriliștilor pe anul 1896, și pentru alegerea membrilor, cari vor intra în locul celor, cari es după expirarea celor trei, respective șese ani, s'a pus ziua de 5 Noemvere st. n. a. c. *dimineața dela 9 până după amiază la 4 ore inclusive.*

La acest punct ne ținem de datorința a atrage atențiunea alegătorilor români, unde se vor ține alegerile, ca cu bună vreme să se îngrijescă de candidați, ér în ziua alegerii, toți alegătorii români îndreptățiți, să fiă la locul lor și să-și dea votul numai pentru aceia, cari întru adevăr pórta la inimă sórtea alegătorilor, și vor apăra interesele lor cu tot devotamentul.

Este un fapt foarte întristător, că inteligența noastră, în multe cercuri electorale, nu se interesază de aceste alegeri, și bieții țărani s'eu sunt huiduiți, s'eu să amăgesc prin unii corteși maghiari, s'eu apoi nici ei nu se duo la alegeri, și așa alegerea reprezentanților se face în modul cum vor puterționii țilei, cu vre-o câți-va notari slabi de ânger, și într'un mod, ce nu pôte fi în interesul alegătorilor români.

Resultatul apoi este, că în loc să avem majoritate, rămânem în toate cestiunile în minoritate, hotărînd asupra unor cestiuni foarte importante câți-va funcționari de pe la diverse deregătorii, cari nici ideă nu au despre cele ce se discută, și nu au nici nu simț față de aceia, pe cari îi reprezintă.

La lucrul d'ér', frați alegători, și ni-

mica să nu vă intimideze! Că cel ce-și e seroicță dreptul s'eu nu are de ce să se t'émă de nimica, ér inteligența noastră să-și împliniscă sânta sa datorie!

Alegeri supletorie pe 3, respective pe 6 ani, se vor face: 1) In Cercul electoral al *Petroșenilor*; 2) In ceroul *Puiuului*; 3) *Salasului*; 4) *Pestean*; 5) *Hațeg*; 6) *Racosădia*; 7) *Hunedóra*; 8) *Deva*; 9) *Pestișul de jos*; 10) *Dobra*; 11) *Ilia mureșiană*; 12) *Rapoltul mare*; 13) *Ieledenți*; 14) *Romos*; 15) *Orăștia*; 16) *Brad*; 17) *Boița*; 18) *Votia de jos și 19) Baia de criș.*

E de însemnat, că în toate aceste cercuri s'au ales președinții comisiunii de alegere, fără să se fi ales între ei măcar un singur Român. Apoi mai dică cine-va, că Maghiarii nu sunt echitabili față de noi!

Serman comitat al Huniedórei, pe ce mâni ai ajuns.

S'a deliberat după acestea asupra mai multor ordinațiuni ministeriale și s'au primit multime de bugete comunale.

Asemenea s'a luat la cunoștință raportul anual despre starea administrațiunii, compus de vice-șpanul, și rapórtel diferitelor comisiuni alese.

In locul fostului fislogăbiru din cercul Devei, Barsay Béla, s'a ales vice-notarul Csulay Lajos, în locul vice-notarului sa ales *Török Árpád*, ér în locul acestui din urmă s'a ales *Gönczi Endre*.

Alegerile au mers strună, ca și cum toate ar fi fost pregătite anume. Nici la aceste posturi n'a putut ajunge nici un Român, — ei sunt buni numai de-a plăti dările și de a-și v'ersa sângele pentru patriă și tron!

Apoi éráși s'a trecut la primirea fără nici o discuțiune a mai multor puncte din program, și cu încetul membrii se resfirăra, încât abia au r'emas câți-va în sală.

(Va urma).

Dela Năsăud.

(Urmare).

Năsăud, 10 Oct. 1895.

Și acum étă conspectul statistic compus pe basă de acte autentice, scóse din archiva gimnasială dela 1870/71, — anul în care s'a completat gimnasiul și s'a ținut cel dintăiu examen de maturitate — și până în anul școlastic curent, care timp îl împărțim în două període, și anume: I dela 1870/1—1879/80 și al II-lea: dela 1880/1 până în timpul de față, în care period în fruntea gimnasiului stă ca director d-l Ion Ciocan.

I.

1870/1 școl. înscriși	176,	la finea an.	162
1871/2 „ „	169, „ „ „	150	
1872/3 „ „	183, „ „ „	165	
1873/4 „ „	178, „ „ „	163	
1874/5 „ „	178, „ „ „	163	
1875/6 „ „	180, „ „ „	170	
1876/7 „ „	171, „ „ „	159	
1877/8 „ „	177, „ „ „	169	
1878/9 „ „	200, „ „ „	196	
1879/80 „ „	185, „ „ „	174	

II.

1880/1 școl. înscriși	182, la finea an.	172
1881/2 „ „	194, „ „ „	188
1882/3 „ „	202, „ „ „	196
1883/4 „ „	186, „ „ „	181
1884/5 „ „	175, „ „ „	169
1885/6 „ „	154, „ „ „	152
1886/7 „ „	166, „ „ „	163
1887/8 „ „	181, „ „ „	179
1888/9 „ „	217, „ „ „	210
1889/90 „ „	226, „ „ „	210
1890/1 „ „	239, „ „ „	233
1891/2 „ „	252, „ „ „	239
1892/3 „ „	242, „ „ „	233
1893/4 „ „	259, „ „ „	248
1894/5 „ „	274, „ „ „	262
1895/6 „ „	244.	

Aceste date dovedesc mai pe sus de totă indoéla frecuența dela acest gimnasiu, și în general progresul în numărul școlarilor. Ér cât pentru proporțiunea frecuenței din anul trecut față de cel curent, observăm, că aglomerațiua din anul trecut a urmat de-acolo, că au acurs aici, mai ales în clasele superioare, elevi de tot felul de pe la alte institute, față de cari apoi s'a aplicat rigórea arătată la esamenul de maturitate; apoi mulți dintre școlarii din anul trecut, parte au fost consiliați din cauze pedagogice a nu se mai reintórce la acest

gimnasiu, parte în urma sfaturilor, ce li-s'au dat, ori din indemnul propriu, aplicându-se la miliția, ori alte cariere practice, — nu s'au mai reintors la gimnasiu.

Déră nici nu numărul mare ori mio al școlarilor este oel criteriu, care ar puté califioa o școlă de bună, ori de rea, ba rațiuni pedagogice chiar ne-ar îndemna să susținem, că întâmpină mai multe greutăți progresul și disciplina într'o școlă prea împopulată, decât într'una, în care frecuența nu e așa de mare. Dér, abstragënd dela toate acestea, frecuența mai mare ori mai mică a unei școle este condiționată de fórte multe împregiurări locale, — ambutil s'eu raionul acelei școle, comunicatiunea, internate, mijlóce de traiu și altele și altele.

Repețim asădéră, pe basa constatárilor de mai sus, că nu adevérul l'au susținut anonimii: „vechi grănițeri,“ afirmand că „de un timp încóce părinții încep a „nu-și mai aduce fiu lor la gimnasiul nostru în număr atât de mare ca mai înainte,“ oăci datele pozitive dovedesc chiar contrariul, și așa nimenea nu se va teme și nici chiar anonimii „vechi grănițeri“ nu vor fi atât de pusilanimi, să se t'émă, că pe asta cale gimnasiul va deveni gol.

Au avut însă mare nevoie de această afirmare, pentru ca prezentându-o ca pe un simptom „de regres“, să o poté presenta în public ca o consecință firéscă a unei a două afirmări, pe care érá nu află cu cale, ori nu o poté dovedi, fără o lasă rădimită numai și numai de afirmarea, asupra căreia ne lămurirăm mai sus.

2) Acéstă a două afirmare e: „De când Ioan Ciocan a ajuns director al gimnasiului năsăudean, acest institut, odinidóră falnic și măreț, acum decade din an în an în toate privințele.“

Dintre toate aceste „privește,“ în cari se susține, că ar decádé gimnasiul sub conducerea actuală, anonimii „vechi grănițeri“ amintesc numai scáderea numărului școlarilor la gimnasiu, asupra căreia ne lămurisem mai sus sub 1; érá despre alte „privește“ nu fac altă pomenire, numai că sunt „rele“, sunt „rane“ „aceste trebuie tătete“ „înainte de desastrul iminent“: bombasturi peste bombasturi, fără ca să se vadă vre-o urmă de nisuiță, de a se și mai proba și dovedi câte ceva dintre atâtea afirmări golașe.

Póte că și-au pus de gând acești anonimi „vechi grănițeri,“ ca spre a poté lovi în anumite persoane, să t'ereé în noroiu tot, ce adevérații grănițeri și toți Români au mai scump în acest ținut: gimnasiul, avënd ei credința: „calumniare audacter semper aliquid haeret.“

Și când d'euși prin atari afirmări liposite de adevér și prin atari deducțiuni silite încórcă a face toate acestea, — așa de mult își uită de demnitatea chiar a lor, precum și de interesul public, încât nu-și aduc baremi aminte, că fără a poté dovedi, a lovi numai din ascuns în persoane singuraticé și corporațiunii chiar: este o faptă condamnabilă; a năvăli tot pe acéstă cale asupra unui institut de cultură: este o crimă, și, ce e și mai mult, a le face toate acestea pe calea unui diar de publicitate: este mai mult decât a-ți bate joc de buna credința a publicului cetitor.

(Va urma.)

Crisa ministerială în România.

Bucuresci, 15 Octomvre. In consiliul de miniștri, ce s'a ținut Luni la palat, ministrul a expus Majestății Sale Regelui motivele, pentru cari crede absolut necesar, ca viitoare alegeri pentru cameră să se facă în Novembre și nu în Februarie 1896. Regele neimpărțășind modul de-a vedé al cabinetului, *ministrul-președinte Catargiu a depus în mână Regelui dimisiunea cabinetului.*

Bucuresci, 15 Octomvre. Astăzi Regele a însărcinat cu formarea noului cabinet pe d-l *Dimitrie Sturdza, șeful partidului liberal.* Pentru viitoră combinațiua ministerială, pe lângă d-l *Sturdza,* se desemnéază ca siguri până acum d-nii: *E. Stătescu, P. Foni, ge-*

neralul *Budisțeanu* și *Nicolae Fleva.* Cu privire la cei-alți membri ai cabinetului, combinațiunile sunt variate.

Bucuresci, 15 Octomvre. D-l ministru de interne, *A. Lahovary,* a comunicat ađi tuturor prefecților dimisiunea cabinetului și primirea acestei dimisiuni de către M. S. Regele. Mai mulți prefecți, între cari d-nii *Paul Theodoru, P. Sfetescu, Luca Elefterescu, Bogdan,* colonel *Sturdza,* cari se aflau în capitală, au dimisionat; alții, din provincia, și-au trimis dimisia prin telegrame. D-l Lahovary a rugat pe cei dimisionați să rămână în posturi până la numirea noului minister.

D-nul *Mihail Deșliu,* secretarul general al miuisterului de interne asemenea și-a dat dimisia.

Sciri telegrafice.

Agram, 16 Octomvre. In contrastégului s'erbesc de pe biserica s'erbescă se făcú erú după amezii o demonstrațiune mai mare din partea unei cete de popor. *Politiua trebui să intervină cu baionetele.* Mai multe persoane au fost rănite. La 6 ore stégul se luă de pe biserică și liniștea se restabili. In cercurile dátătoare de ton nu se dá însêmlătate acestor certe, în tot casul însé va întâmpina greutateți inființarea unei diecese s'erbă-ortodoxă in Agram.

Produce pretutindení mare senzațiua faptul, că *monarcul ignoréză cu totul și trece cu vederea pe patriarchul Brankovici,* cum de pildă s'a întâmplat și la cerce, ce l'a ținut la balul dat de orașul Agram.

NECROLOG. Subscriși cu inima înfrântă de durere anunță, că iubitul soț, fiul esemplar, părintele iubitor, soorul bun și moșul neuitat *Ioan Rațiu,* fost protopretor, notar cercual al Branului superior, membru fundator al Asociațiunii Transilvanice etc. în 13 Octomvre n. c. la órele 5 d. pr., după un morb îndelungat, déră plin de resignatiune creștinéscă, și-a redat nobilul s'eu suflet Creatorului în anul al 64-lea al etàții și al 31-lea al fericitei sale căsătorii. Osemintele scumpului defunct se vor astruca în 16 Octomvre n. c. la órele 10 a. m. în Bran după rital bis. gr. cat., ér s. liturgiă pentru odihna sufletului s'eu se va celebra în 17 Octomvre n. c. la órele 8 în biserica gr. cat. din Tohanul vechiu.

Fiă-i ț'erina ușóră și memoria binecuv'entată!

Bran, 14 Octomvre 1895.

Maria Rațiu, nasc. *Moldovenescu,* ca soție; *Maria Rațiu* și soțul *Iuliu Podóba,* amplot postal în Raab, și familia; *Ved. Sara Rațiu,* ca mamă; *Elena Rațiu* și soțul *Iosif Onciu,* paroch gr. cat. în Iolodu-mare; *Silvia Rațiu,* *Marcu Aureliu Rațiu,* *Sabina Rațiu,* ca fiice, fiu și gineri; *Dr. Iacob Rațiu,* prim-medic la spitalul din Periș (Rom.), cu soția sa *Iosefina Schewitz. Daniel Rațiu,* șef la tipografia statului în Bucuresci și soția sa *Filotea Jeanini.* *Veronica Rațiu* și familia, *Nicolau Rațiu* și familia, ca frați și soră.

DIVERSE.

Bolnavul și doctorii. In munții East — Oakland (Statele-Unitede) traia cu desăv'ersire isolat de restul muritorilor, un brav om numit *Morris Goldberg,* cunoscut ca posedënd óre-care avere. De cât-va timp *Goldberg* fú atins de-o bólă de gât, nu putea nici să mai mănênce, nici să bea, era amenințat să móră de fóme. Cum starea sa se agrava din ce în ce, și dorința de a trăi se marea pe măsura ce vedea, că i-se apropie sfârșitul, eremitul nostru se decise a consulta doctorii. „Pe timpul cât imi veți prelungi esistența, le duse el, vă voi plăti câte 225 dolari pe ții.“ Medicii îi făcură o operațiue, introducënd în stomacul bolnavului un tub, prin care se putea hrăni. Grație acestui metod artificial de alimentare, *Goldberg* trăi încă 40 de zile, și când el muri, nota medicilor se ridicase la 9000 dolari.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Henneberg-Seide

— nur ächt, wenn direkt ab meinen Fabriken bezogen, — schwarz, weiß und farbig, von **35 kr. bis fl. 14.65 p. Meter** — glatt, gestreift, kariert, gemustert, Damaste etc. (ca. 240 versch. Qual. und 2000 versch. Farben, Dessins etc.), porto- und steuerfrei ins Haus. Muster umgehend. Doppeltes Briefporto nach der Schweiz.

**Seiden-Fabriken
G. HENNEBERG**
(k. u. k. Hofl.) Zürich.

Cursul la bursa din Viena.

Din 15 Octomvre 1895.

Renta ung. de aur 4%	121.15
Renta de corone ung. 4%	99.20
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	124.—
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	101.30
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	121.30
Bonuri rurale ungare 4%	98.—
Bonuri rurale croate-slavone.	—
Imprum. ung. cu premii.	161.—
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	145.—
Renta de hartie austr.	100.55
Renta de argint austr.	100.95
Renta de aur austr.	121.70
Losuri din 1860.	152.—
Actii de ale Băncei austro ungară.	1062.—
Actii de ale Băncei ung. de credit.	484.—
Actii de ale Băncei austr. de credit.	400.25
Napoleonori.	9.55
Mărci imperiale germane.	58.90
London vista.	120.35

Paris vista.	47.65
Rente de corone austr. 4%.	101.20
Note italiene.	45.30

Cursul pietei Brașov.

Din 15 Octomvre 1895.

Bancnote rom. Camp.	9.49	Vënd.	9.52
Argint român. Cump.	9.44	Vënd.	9.50
Napoleon-d'ori Cump.	9.50	Vënd.	9.53
Galbeni Cump.	5.62	Vënd.	—
Ruble rasesei Cump.	128.—	Vënd.	—
Lire turcesei Cump.	58.60	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	10.75	Vënd.	—
Seris. fonc. Albina 5%	100.75	Vënd.	101.75

Cură de toamnă

în Nou.

Subscrisul are onore a face cunoscut on. public că **Restaurația din Elisium au aranjat'o și pentru împrejurările iernatice unde se vor servi mâncări calde și reci.**

Rugându-mă pentru sprijin binevoitor sunt

cu distincă stima

Friedrich Schmidt.

800,2—3

— AVIS. —

Avem onorea a recomanda on. public pentru

Sesonul de Toamnă și Érnă

fabricatele noastre din lână curată, recunoscute ca solide, pentru care garantăm și anume:

Stofe de rocuri, pantaloni, pardesiuri, paltoane de érnă, stofe de uniforme, Postavuri și Loden de prima calitate, și execuțiune foarte îngrijită. **Pieduri** pentru bărbați. **Stofe de cămăși. Plapome de lână și covore de podini.**

Prețuri foarte moderate.

Rugând On. noastră clientelă din loc și din afară a visita magazinul nostru spre a se convinge atât de escelenta calitate a mărfurilor, cât și de ieftinătatea lor.

Cu deosebită stimă:

VILHELM SCHERG & C-ie.

2—8

Caete cu mostre stau la dispoziția.

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.**Sosirea trenurilor în Brașov:**

1. Dela Pesta la Brașov:

Tr. accelerat: — ore — m. d'iminéța.
Trenul de persoane: 8 ore d'iminéța.
Trenul accel.: 2 ore 9 min. după am.
Trenul mixt: 10 ore 25 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Brașov:

Trenul accel.: 2 ore 18 min. după am.
Trenul mixt: 5 ore 20 m. după amédî.
Trenul de persoane: 9 ore 8 minute séra.
Trenul accel.: — ore — minute séra.

3. Dela Zérnesci la Brașov: (Gara Bartolomeiu.)

Trenul mixt: 7 ore 36 min. d'iminéța.
Trenul mixt: 1 ora 29 min. după am.
Trenul mixt: 0 ore — min. séra.

4. Dela Ch.-Oșorheiu la Brașov.

Trenul de pers.: 8 ore 15 min. dimin.
Trenul de persoane: 1 ora 46 m. d am.
Trenul mixt: 7 ore 12 min. séra.

5. Dela Sinaia la Brașov*)

Trenul de persoane 7 ore 40 m. dim.

Plecarea trenurilor din Braș.

1. Dela Brașov la Pesta

Trenul mixt: 5 ore 8 min. d'iminéța.
Trenul accel.: 2 ore 45 min. după am.
Trenul de persoane: 7 ore 43 min. séra.
Tr. accelerat: — ore — min. séra.

2. Dela Brașov la Bucuresci:

Trenul de pers.: 3 ore 55 min. dimin.
Tr. accelerat: — ore — m. dimin.
Trenul mixt: 11 ore înainte de amédî.
Trenul accel.: 2 ore 19 min. după am.

3. Dela Brașov la Zérnesci. (Gara Bartolomeiu.)

Trenul mixt: 8 ore 35 min. d'iminéța.
" " 4 " 55 m. după am.
Trenul mixt: 0 ore — min. séra.

4. Dela Brașov la Ch.-Oșorheiu.

Trenul de persoane: 3 ore 1 după am.
Trenul mixt: 8 ore 50 minute dimin.
Trenul de pers.: 5 ore 20 min. dimin.

5. Dela Brașov la Sinaia*)

Trenul de persoane 6 ore 40 min. séra.

*) Acest tren circulază numai Joia, Dumineca și la sêrbători.

Numere singuratică din „Gazeta Transilvaniei” à 5 cr. se pot cumpăra în librăria Nicolae Ciurcu.

Orele de cassă dela 8—1.Giro-Conto
la banca
Anstro-Ungară.**„ALBINA“**
INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMII
FILIALA BRAȘOVCec-Conto
la postă
Nr. 505.

primesce depuneri spre fructificare pe lângă 4 1/2 %
netto, solvindă inșasi darea de interese;

scontéza polițe comerciale cu 5 1/2 %;

accórdă imprumuturi cambiale și cambial-ipotecari cu 6 %;

deschide credite în cont corrent sub cele mai avantajoșe condițiuni;

accórdă împrumuturi pe hârtii de valóre, monede, giuvaere și mărfuri cu 6 %;

cumpără și vinde cu prețurile cele mai convenabile monede și hârtii de valóre indigene și străine, în specialu de cele romănesci;

rêscumpără fără nici o detragere cupóne, escomptéza cupóne înainte de scadență, și

cumpără cu cel mai urcatu preț cupóne dela efecte române;

efectuéza în modul celu încassări și plăți pe piețele din țeră și mai culantú streinătate,

esecută în comisiune ori-ce însărcinări de bancă sub cele mai ief-tine condițiuni;

închirieza magazine și locuri libere de depou, pe teri-toriulu

său strada Gării Nr. 45, care, situatú nemijlocitú lângă gara drumului de fier de statú, e legatú prin șine proprii cu acésta și investitú cu dreptulu de vămuire și cântărire oficióșă prin organele drumului de fier de statú;

primesce în calitatea sa ca reprezentantá principalá a so-cietății de asigurare EQUITABLE din New-York oferte pentru asigurări pe viață sub condițiunile favorabile, parti-culare a acestei societăți.

Onorabilelorú administrațiunii de fonduri și p. t. D-lorú capitaliști le recomandă pentru plasarea de capitale

Scrisurile fonciare de 5% ale „Albinei“

ale cărorú cupóne se rêscumpără semestrulu fără nici o detragere, și cari se află de vëndare în cursul zilei a bursei din Budapesta, în piese de 500, 1000 și 2000 de coróne. Comparéndu cursurile și produsulu celorlalte efecte indigene, se póte sustinea cu totú dreptulu, că

Scrisurile fonciare „Albina“ de 5%

suntú adî relativú cele mai ief-tine și totodatá mai productive din efectele cotate la bursa din Budapesta.

Bonitatea absolutá a foncierelor „Albina“ e garantatá prin valórea celú puținú întreitá a ipotecelorú pe bara cărora se esmitú, prin fondulu specialú de asigurare a scrisurilorú fonciare care e de fl. 200.000 și în fine prin totalitatea ori și cărei alte averi a institutulu.

86—*

Orele de cassă dela 8—1.**Antreprize de pompe funebre****E. Tutsek.**

Brașovú, Strada Porții Nr. 4. Colțulu Têrgulu boilerú.

Recomandă on. publicú la casuri de mórte, aședământulu său de înmorméntare bogatú asortatú în cari tóte obiectele, atâtú sorteile mai de rëndú, câtú și cele mai fine, se potú căpáta cu prețuri ief-tine.

Comisiune și depou de sicriuri de metalú ce se potú închide hermeticú, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea propriá a tuturorú sicriurilorú de lemnú, de metalú și imitațiuni de metalú și de lemnú de ștejaru.

Depou de cununi pentru monumente și plantici cu prețurile cele mai moderate.

Reprezentantá de monumente de marmurá, caré funebre proprii cu 2 și cu 4 cai, precum și unú carú funebru vênétú pentru copii, precum și cioclii.

Comande întregi se esecută promptú și ief-tinú, iau asuprá-mi și transporturi de morți în streinătate.

In fine recomandú și biroulú meu mijlocitorú procedândú cu cunoscutá-mi soliditate.

La casuri de mórte a se adresa la

E. Tutsek.

14—*

Anunțuri
(insertiuni și reclame)

Suntú a se adresa subscrise, administratiunii. In casul pu-

blicării unui anunțiu mai mult de odatá se face scádémént care cresce cu cât publicare se face mai de multe-ori.

Admi. istr. „Gazeta Trans